

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 21P/119/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522207397
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2023:7522207397.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Q. N. - R., C.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov B.C. N. - R., C.. XX.XX.XXXX, S. Q. XXX X. S. N., C.. XX.XX.XXXX, S. Q.K. XXX, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

Zveruje maloletého Q. N.Á. - R., C.. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Q. mesačne sumou rovnajúcou sa 30 % zo sumy životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené zákonom číslo 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Styk otca s maloletým dieťaťom neupravuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa doručil súdu dňa 5.9.2022 návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, ktorým sa domáhal zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. V návrhu uviedol, že je nezamestnaný, bez príjmu, jeho rozhodnutie nežiť s matkou maloletého dieťaťa je definitívne.

2. Matka sa k návrhu písomne nevyjadrila.

3. Otec sa na pojednávanie nedostavil ani nepožiadal o odročenie pojednávania, a keďže mal doručenie predvolania vykázané riadne a včas, súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil nasledovný stav veci.

5. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že s otcom maloletého Dávida neživú už jeden rok, pričom o maloletého sa od malička stará len ona. Otec je závislý od alkoholu a fetuje, neúspešne absolvoval niekoľko ústavných liečení. Matka poberá prídavok na dve deti vo výške 60 € mesačne, náhradné výživné vo výške 64 € mesačne. V náhradnej osobnej starostlivosti má svoje dve vnučky, a to B. N.D. - R. X. K. N. - R., na ktoré poberá prídavky na deti, náhradné výživné, ako aj príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti. Nakoľko otec v rozhodnom období prispieval na výživu maloletého Dávida

či už finančnými sumami, prípadne mu nakúpil potrebné veci, oblečenie, topánky a pod., žiadala určiť výživné od právoplatnosti rozsudku.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vyplýva, že úrad rodinu pravidelne monitoruje už od roku 2011 z dôvodu záškoláctva a výchovných problémov v tom čase maloletých detí. Z družobného pomeru matky B. N. - R. O. S. N. pochádza osem detí, plnoletí I.C. N. - R., C.. XX. L. XXXX /sp. zn. 6T/106/2011 - prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže, sp. zn. 19P/29/2013 - nariadenie ústavnej starostlivosti, sp. zn. 13P/53/2013 - náhradná osobná starostlivosť, 7T/60/2015 - zločin prevádzačstva/, S. N. - R., C.. XX. Q. XXXX /sexuálne zneužívanie §201 ods. 1 Trestného zákona, prečin porušovania domovej slobody v spolupáchateľstve, zločin lúpeže v spolupáchateľstve, priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, priestupok proti majetku, 6T/22/2014 - prečin krádeže v spolupáchateľstve, 5T/132/2014 - zločin poškodzovania a ohrozovania prevádzky všeobecne prospešného zariadenia v spolupáchateľstve/, I. N. - R., C.. XX. L. XXXX, K. N. - R., C.. XX. Q. XXXX /sexuálne zneužívanie §201 ods. 1 Trestného zákona, správanie v rozpore so školským poriadkom, užívala psychotropné látky, viackrát odchádzala z domu, nariadená ústavná starostlivosť v reedukačnom centre/, W. N. -R., C.. X. B. XXXX /priestupok proti majetku, hospitalizácia z dôvodu intoxikácie liekmi/, B. N.D. - R., C.. XX. W. XXXX, A. N. - R.Á., C.. XX. Q. XXXX X. B. Q. N. -R., C.. XX. Q. XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 27. marca 2015 v konaní o ustanovenie poručníka, vedenom pod sp. zn. 19P/33/2015, súd rozhodol a ustanovil maloletej B. N. - R., C.. X. W.U. XXXX, H. M. B. N. - R., C.. XX. R. XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 17. decembra 2018 v konaní o ustanovenie poručníka maloletému dieťaťu K. N. -R., C.. X. X. XXXX, vedenom pod sp. zn. 9P/245/2018, súd konanie zastavil. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 29. marca 2019 v konaní o návrhu na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, sp. zn. 19P/355/2018 súd zveril maloleté B. N. - R.L., C.. X. W. XXXX X. K. N. - R., C.. X. X. XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti B. N. - R.L., C.. XX. R. XXXX. Matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých mesačne sumou rovnajúcou sa 30% životného minima. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16. mája 2019. Matkou maloletých je K. N. - R., C.. XX. Q. XXXX, plnoletá dcéra B.C. N. - R., C.. XX. R. XXXX. Maloletá B. N. - R. je žiačkou prvého ročníka na Základnej škole v obci Drienovec. Maloletá K. N. - R. navštevuje materskú školu v obci Drienovec. Obe sú zdravé. Rodina obýva jednu miestnosť budovy s menším vstupným priestorom, ktorá slúžila v minulosti ako materská škôlka, nachádzajúca sa v lokalite rómskej komunity obce Drienovec. Podľa vyjadrenia matky maloletého otec maloletého nábytok rozbíjal a rozsekával sekerou. Obydlie je napojené na elektrickú energiu, za ktorú platia 50,- EUR mesačne. Vykurujú ho pieckou na drevo, ktorá zároveň slúži na prípravu stravy. Vodu si rodina nosí z verejnej studne. Hygiena obydlija bola v danom čase na relatívne primeranej úrovni. Na Okresnom súde Košice - okolie bolo vedené konanie vo veci nariadenia neodkladného opatrenia na umiestnenie maloletého do reedukačného centra na návrh matky, ktoré bolo uznesením súdu zamietnuté /sp. zn. 19P/103/2022/. K tomu matka uviedla, že maloletý Q. teraz „nefetuje“, čo potvrdil aj maloletý. Súhlasí, aby zostal s mamou. Ukončil deviatym ročníkom povinnú školskú dochádzku na Základnej škole v obci Drienovec. Súčasný sociálny a výchovný pomery maloletého sú na štandardnej úrovni t.j. zohľadňujúce život a mentalitu rodiny v rómskej komunite. Ďalej uviedla, že s otcom maloletých spolu nežijú jeden rok, lebo je závislý od alkoholu a „fetuje“. Absolvoval niekoľko ústavných liečení, avšak neúspešne. Údajne sa zdržiava u svojej matky v obci Drienovec, kde nebol nájdený. Týmto úrad nemohol prešetriť pomery na strane otca maloletého. Matke maloletého je doposiaľ vyplácaný prídavok na dve deti B. N.Ú. - R. X. K. N. - R.Á. spolu v sume 60,- EUR mesačne, náhradné výživné - náhradná starostlivosť spolu na obe deti v sume 64,22 EUR /32,11 EUR na jedno dieťa/ mesačne a opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti na jedno dieťa v sume 182,- EUR, na obe spolu 364,- EUR mesačne. Poberateľom dávky v hmotnej núdzi je toho času otec maloletého, a to v sume 179,- EUR mesačne. Úrad v konaní o úpravu práv a povinností na základe zistených skutočností odporúča súdu zveriť maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky a zaviazat' otca vyživovacou povinnosťou.

7. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice bolo zistené, že otec maloletého dieťaťa je poberateľom dávky v hmotnej núdzi vo výške 179,- EUR mesačne.

8. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, 25 a 26 sa použijú primerane.

9. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

10. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

11. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Na základe vykonaného dokazovania a zisteného skutočného stavu veci súd dospel k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá aj doposiaľ riadne zabezpečuje starostlivosť o dieťa, čo mal súd preukázané tým, že kolíznym opatrovníkom neboli zistené žiadne nedostatky v jej starostlivosti.

15. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a výšku príjmu otca súd dospel k záveru, že pomery otca neumožňujú určiť výživné vo väčšom rozsahu, ako vo výške 30 % zo sumy životného minima mesačne, preto súd určil výživné v zákonom stanovenej minimálnej výške.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Vzhľadom k tomu, že matka potvrdila, že otec v rozhodnom období v rámci svojich možností prispieval na výživu maloletého dieťaťa, súd stanovil počiatok vyživovacej povinnosti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

18. O styku otca s maloletým súd rozhodol v zmysle ust. § 25 ods. 2 Zákona o rodine.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd aj bez návrhu (§ 376 CMP).